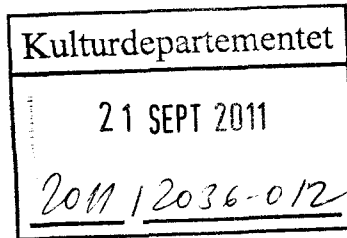

Norsk Oversetterforening
The Norwegian Association of Literary Translators

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

20. september 2011

HØRING OM ENDRINGER I ÅNDSVERKLOVEN – TILTAK MOT KRENKELSER AV OPPHAVSRETT M.M. PÅ INTERNETT

Vi viser til høring med bakgrunn i høringsbrev og høringsnotat fra Kulturdepartementet 19. mai 2011 (deres referanse 2011/02036 ME/ME1) om endringer i åndsverkloven – tiltak mot ulovlig fildeling og andre krenkelser av opphavsrett m.m. på Internett.

Norsk Oversetterforening støtter departementets forslag til endringer i forbindelse med registrering og annen behandling av IP-adresser mv. og tilgang til abonnentens identitet (kapittel 2 i høringsnotatet), samt tiltak rettet mot nettsted hvor opphavsrett krenkes (kapittel 3 i høringsnotatet). De to første forslagene innebærer slik vi ser det i hovedsak en klargjøring av gjeldende rett. Det tredje forslaget innfører hjemmel i norsk rett for å hindre tilgang til nettsted ved sletting eller blokkering og bidrar således til å gjennomføre opphavsrettsdirektivet artikkel 8.3 og oppfylle Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

Norsk Oversetterforening er av den oppfatning at det foreslåtte vilkåret i § 56b om at det skal rettes anmodning til Post- og teletilsynet om samtykke til fritak fra taushetsplikten bør sløyfes. Etter Norsk Oversetterforenings oppfatning vil det å måtte rette en anmodning til Post- og teletilsynet kun være et forsinkende og kompliserende element i prosessen. Norsk Oversetterforening vil peke på at en prosess for domstolene med krav om utlevering av informasjon etter § 56b vil være en tidkrevende og kostbar prosess for rettighetshaver, også dersom vilkåret om anmodning til PT sløyfes. Mange av Norsk Oversetterforenings medlemmer sitter selv med rettigheter til sine oversettelser, enten ved arv eller ved tilbakefall i henhold til kontrakt. Disse vil ikke ha økonomi til å drive en større prosess, og vil eventuelt måtte se på at krenkelsen skjer uten å kunne gjøre noe med det.

Opphavsrett m.m. har liten verdi dersom kostnadene ved håndhevingen overstiger den gevinsten som oppnås. Kostnadseffektiv gjennomføring av de foreslåtte tiltakene og en rimelig fordeling av kostnadene mellom de berørte aktørene (rettighetshaver, internettilbyder, staten og, der hvor det er aktuelt, den ansvarlige for krenkelsen), er derfor av avgjørende betydning for å nå målet om å styrke håndhevingsmulighetene på Internett.

I tillegg ber vi departementet klargjøre hvilke kostnader rettighetshaver kan pålegges å dekke i forbindelse med utleveringen, jf ny § 56b fjerde ledd. Rettighetshavere har erfaring fra andre land med at internettilbydere fremlegger det rettighetshavere opplever som urimelig høye kostnads-

Norsk Oversetterforening
The Norwegian Association of Literary Translators

oppgaver. Etter vårt syn gir tvisteloven § 28-5 første ledd, som er utformet med tanke på bevissikring etter tvistelovens regler, liten veiledning i slike saker.

Norsk Oversetterforening er av den oppfatning at kompetansen til å gi pålegg om sperring bør tillegges Medietilsynet, men med mulighet for senere overprøving ved de alminnelige domstoler. Departementet ber om høringsinstansenes syn på om alternativ 1 (Medietilsynet, egen klagenemnd og full domstolsprøvelse) eller alternativ 2 (domstolene) er å foretrekke. Norsk Oversetterforening foretrekker som nevnt over i utgangspunktet alternativ 1 ettersom administrativ behandling normalt vil være enklere og mer kostnadseffektivt enn domstolsprøvelse. Dette forutsetter imidlertid at de involverte forholder seg til rammene for avgjørelsen slik at ikke den administrative behandlingen regelmessig blir et forsinkende og fordyrende ledd på veien til full domstolsprøvelse. Norsk Oversetterforening ber derfor departementet kombinere alternativene 1 og 2 slik at saken kan tas direkte til domstolene i de tilfeller hvor domstolsbehandling etter omstendighetene fremstår som uunngåelig.

Norsk Oversetterforening mener at ordningen med varselbrev er god, og mener at departementet allerede ved forestående lovrevisjon bør innføre lovregler om varselbrev. Norsk Oversetterforening mener at ordningen med varselbrev vil være en rimelig og enkel måte for rettighetshaverne til å reagere mot rettighetskrenkelser av mindre omfang, og at ordningen derfor vil være et egnet virkemiddel for reaksjon mot krenkelser som ikke er alvorlige nok til å kunne gi grunnlag for de tyngre reaksjonene som er angitt i §§ 56b og 56c.

Hjemmelen til å kreve videresending av varselbrev bør, på samme måte som for §§ 56b og 56c, rette seg mot leverandører som faller inn under ehandelsloven § 1 annet ledd b), ikke bare aksessleverandørene.

Regelen bør utformes slik at rettighetshaverne kan kreve videresending av varselbrev til kunden, dersom rettighetshaver kan sannsynliggjøre at tjenesten er benyttet til handlinger som krenker opphavsrett eller andre rettigheter etter åndsverkloven. I motsetning til det som gjelder for utlevering av identitetsopplysninger (§ 56b) og sperring (§ 56c) bør man ikke innta noe krav om at krenkelsen må være av en viss alvorlighetsgrad for at hjemmelen skal kunne benyttes. Enhver sannsynliggjort krenkelse av åndsverkloven bør derfor være tilstrekkelig til å kunne kreve videresending. De sakene som verken er egnet for tiltak rettet mot nettsted, eller søksmål og ordinær domstolsbehandling, kan og må håndteres med varselbrev. Alternativet – at rettighetshavere forblir maktesløse i forhold til en stor del av opphavsrettskrenkelsene på Internett til tross for at enkle og effektive tiltak (varselbrev) som allerede er gjennomført for å stanse SPAM og virus mv., kunne vært iverksatt – er helt uakseptabelt.

Den foreslåtte danske modellen gir, gjennom internettilbyders registrering av om abonnenten tidligere har fått tilsendt informasjonsbrev og varsling av rettighetshaver ved tredje gangs krenkelse, rettighetshaver en reell mulighet til å reagere overfor abonnenter som ignorerer gjentatte informasjonsbrev. Rettighetshaver kan på dette grunnlag fremsette begjæring for domstolen om tilgang til abonnentens identitet. Norsk Oversetterforening støtter en slik løsning. Den danske

Norsk Oversetterforening
The Norwegian Association of Literary Translators

regjeringen vil foreslå at rettighetshavere og internettilbydere hver dekker egne kostnader forbundet med modellen (og at rettighetshaverne dekker portoutgiftene). Dette bidrar også til en rimeligere fordeling av kostnadene mellom de berørte.

Norsk Oversetterforening støtter som tidligere nevnt departementets forslag om å erstatte dagens krav om konsesjon for registrering og annen behandling av IP-adresser mv. i forbindelse med opphavsrettskrenkelser på Internett, med en egen hjemmel i åndsverkloven (ny § 56a, jf. personopplysningsforskriften kapittel 7). Siden det for mange rettighetshavere vil være uhensiktsmessig å foreta slik registrering selv, foreslår vi at lovhjemmelen ikke begrenses til "rettighetshaver", men i stedet utvides til å omfatte også andres registrering og annen behandling av IP-adresser mv. på oppdrag fra rettighetshaver for dette formålet, jf. slik også den svenske opphovsrättslagen § 53 g. Dette vil forenkle og effektivisere arbeidet for Norsk Oversetterforening.

Norsk Oversetterforening vil be departementet vurdere å utvide fristen for å varsle abonnenten etter ny § 56b femte ledd fra én til tre måneder etter utleveringen. Dette vil gi rettighetshaver bedre tid til å forberede og gjennomføre eventuell ytterligere bevissikring før abonnenten varsles.

Norsk Oversetterforening støtter departementets forslag om at internettilbyderen kan pålegges å hindre tilgang til nettsted uavhengig av tilbyderens subjektive forhold, f.eks. om tilbyderen kan klandres for eller er klar over krenkelsene. Vi forstår også forslaget som at det er nøytralt med hensyn til hva slags teknologi nettstedet og dets besøkende bruker i forbindelse med krenkelsene (f.eks. DirectConnect hub, BitTorrent nettside eller tracker) og ber departementet klargjøre dette. Vi ber videre departementet klargjøre at vilkårene for å gi pålegg om å hindre tilgang til nettsted som hovedregel er oppfylt dersom en vesentlig del av innholdet åpenbart er ulovlig. Dette er viktig for forutberegneligheten og bidrar også til å forenkle og effektivisere prosessen.

Departementet foreslår at nettstedet skal angis som part, varsles og gis anledning til å uttale seg i saken, men at det dersom vedkommendes identitet er ukjent, skal være tilstrekkelig at den som er registrert som ansvarlig for domenet i WHOIS-databasen gis anledning til å uttale seg. Norsk Oversetterforening mener i utgangspunktet at det ikke bør kreves slikt varsel. Navn og adresse oppgis sjelden på slike nettsteder og de fleste anonymiserer også informasjonen i WHOIS-databasen for å unndra seg ansvar. Dersom departementet opprettholder kravet om slikt varsel, ber vi departementet klargjøre at varsel likevel ikke kreves dersom det er anonymisert i WHOIS-databasen hvem som er ansvarlig for domenet. Vi er for øvrig enig med departementet i at den enkelte internettkbruker normalt ikke vil ha rettslig klageinteresse.

Med vennlig hilsen
Norsk Oversetterforening

Ellen Larsen
generalsekretær